

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ETIČKO VIJEĆE

Broj: Ev-5/2021-3
Zagreb, 13. svibnja 2021.

O D L U K A

Etičko vijeće sastavljeno od sudaca mr. sc. Igora Periša predsjednika vijeća, Vlatke Fresl Tomašević članice vijeća, Tajane Polić članice vijeća i Vlaste Šimenić Kovač članice vijeća, a uz izuzeće suca mr. sc. Ivana Tironija člana vijeća, na temelju članka 107.a stavka 2. Zakona o sudovima („Narodne novine“ broj 28/13., 33/15., 82/15., 67/18., 126/19. i 130/20., dalje: ZS), u povodu zahtjeva predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Đ. S. za ocjenu postojanja povrede Kodeksa sudačke etike („Narodne novine“ broj 131/06., dalje: Kodeks), odlučujući o prigovoru S. Č., suca Upravnog suda u Splitu, protiv odluke Sudačkog vijeća Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj Sv-2/2021-7 od 2. ožujka 2021., u sjednici održanoj 13. svibnja 2021.

o d l u č i l o j e:

Odbija se prigovor kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Odlukom Sudačkog vijeća Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Sudačko vijeće) broj Sv-2/2021-7 od 2. ožujka 2021. odlučeno je S. Č., sudac Upravnog suda u Splitu povrijedio Kodeks sudačke etike.
2. Protiv te je odluke sudac S. Č. (dalje: podnositelj prigovora) podnio prigovor na temelju članka 107. stavka 2. ZS-a i predložio je da se ona ukine.
3. Prigovor nije osnovan.
4. Rad sudačkih vijeća uređen je Poslovníkom o radu sudačkih vijeća broj Sv-3/09 od 21. svibnja 2009. (dalje: Poslovník). Odredbom članka 1. Poslovníka propisano je da će sudačko vijeće, ako Poslovníkom nije drukčije određeno, postupati uz odgovarajuću primjenu Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09., dalje: ZUP). Stoga je Etičko vijeće pobijanu odluku, u skladu s člankom 115. stavcima 1. i 2. ZUP-a, ispitalo u granicama prigovora pazeći po službenoj dužnosti na nadležnost i postojanje razloga za oglašavanje odluke ništavom.

5. Iz sadržaja prigovora proizlazi da sudac S. Č. odluku Sudačkog vijeća pobija zbog povreda pravila postupka, pogrešne primjene propisa na temelju kojih se rješava stvar (materijalnog prava) i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

6. Pritom je za napomenuti da podnositelj prigovora obrazlažući razloge koji se odnose na povrede pravila postupka izričito navodi odredbe:

- članka 8. ZUP-a, koji deklarira načelo utvrđivanja materijalne istine,

- članka 9. ZUP-a, koji deklarira načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza koje pripada tijelu koje vodi postupak i donosi odluku, i

- članka 47. ZUP-a, koji propisuje postupak utvrđivanja činjenica okolnosti bitnih za rješavanje stvari.

7. Odluku zapravo pobija navodima koji se odnose na tvrdnje o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju.

8. Neosnovano podnositelj prigovora tvrdi da je obrazlaganjem odluke Sudačko vijeće povrijedilo odredbu članka 98. stavka 5. ZUP-a, obrazlažući to navodom: „izostali su bitni razlozi koje je Sudačko vijeće bilo dužno pojasniti“. Naime, u obrazloženju pobijane odluke dani su jasni i razumljivi razlozi na temelju kojih je Sudačko vijeće donijelo odluku kojom je utvrdilo da je podnositelj prigovora povrijedio Kodeks. No, i ovdje treba napomenuti da podnositelj prigovora postojanje ove povrede veže zapravo za tvrdnje o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju.

9. Neosnovano je i pozivanje na pogrešno i nepotpuno činjenično stanje.

10. Naime, predmet ovoga postupka zahtjev je podnositelja pritužbe, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, da se utvrdi da je sudac S. Č. povrijedio Kodeks sudačke etike.

11. U pritužbi su iznesene tvrdnje:

- da je sudac S. Č. ... prisustvovao proslavi rođendana u konobi „P.“ u K.,

- da iz medijskih izvještaja i objavljenih snimaka proizlazi kako je tom događaju prisustvovalo više osoba, protivno tada na snazi propisanim epidemiološkim mjerama ograničenja okupljanja i drugim nužnim mjerama i preporukama, a prema kojima privatnim okupljanima i svečanostima može prisustvovati najviše deset osoba iz najviše dva kućanstva i uz zabranu rada ugostiteljskim objektima vrste kakav je onaj u kojem je održana proslava.

12. Podnositelj pritužbe smatra da je kršenje naloženih epidemioloških mjera ponašanje koje je suprotno standardu ponašanja sudaca i da je opisano ponašanje protivno članku 8. stavcima 1. i 2. Kodeksa sudačke etike.

13. Sudačko je vijeće, razmotrivši ove navode podnositelja pritužbe, kao i navode suca S. Č. iznesene u njegovu očitovanju na pritužbu podnesenom na temelju odredbe članka 6. stavka 2. Poslovnika, zaključilo da je „sudac prisustvovanjem

proslavi u ugostiteljskom objektu kojem je naložena obustava rada prema propisanim epidemiološkim mjerama, povrijedio Kodeks sudačke etike iz članka 8. stavaka 1. i 2.“

14. Neosnovano podnositelj pritužbe ukazuje na to da je Sudačko vijeće odluku donijelo na temelju činjenica koje su utvrđene pogrešno i nepotpuno.

15. Naime, podnositelj pritužbe je u pritužbi naveo činjenice koje smatra odlučnima za utvrđenje povrede Kodeksa, a one se odnose na prisustvovanje događaju, privatnom okupljanju i proslavi na kojem je prisutno više od deset osoba i to u ugostiteljskom objektu kojem je naložena obustava rada.

16. U svom očitovanju na navode pritužbe sudac S. Č. nije osporio niti jednu tvrdnju iznesenu u pritužbi u vezi s činjenicama:

- broja osoba prisutnih na privatnom okupljanju, proslavi rođendana, odnosno s iznesenom tvrdnjom da je prisustvovalo više od deset osoba, kao i da je proslavi i sam prisustvovao i
- da se radi o okupljanju održanom u ugostiteljskom objektu kojem je naložena obustava rada.

17. Naime, sve što je sudac S. Č. ustvrdio u očitovanju na pritužbu jest:

- da ga je gospodin I. M. pozvao na ručak, rekavši mu da će ručku prisustvovati „mahom“ kolege suci s kojima rekreativno igra mali nogomet i da će mu mobilnim telefonom poslati detaljne upute u vezi s mjestom ručka,
- da je po dolasku „u objekt“, kao što je i očekivao, zatekao suce s drugih sudova koje poznaje, kao i druge osobe „koje mu mahom nisu poznate“,
- da mu „nije poznato u kojem se svojstvu tamo nalazio gospodin Ž. K.“,
- da je na vratima „objekta“ stajao natpis „Zatvoreno“,
- da je na ručku bio od 14.30 do 17.00 sati i
- da „tijekom druženja unutar objekta“ nije koristio zaštitnu masku.

18. Iznijevši navedeno i ništa više od toga, sudac S. Č. očitovanje je zaključio navodom: „Ako nadležno Sudačko vijeće Visokog upravnog suda Republike Hrvatske utvrdi postojanje povrede Kodeksa sudačke etike, izražavam žaljenje i preuzimam odgovornost za učinjenu povredu.“.

19. Kod takvog stanja stvari, Sudačko je vijeće činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdilo na temelju tvrdnji o činjenicama iz pritužbe i očitovanja na nju.

20. Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske donio je 18. prosinca 2020. Odluku o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprječavanja prijenosa bolesti covid-19 putem okupljanja („Narodne novine“ broj 141/20.). Odluka Stožera temelji se na:

članku 47. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ broj: 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18. i 47/20.), a u vezi s člankom 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ broj 47/20.) i u vezi s člankom 5. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ broj 134/20.), članku 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15., 118/18. i 31/20.) te članku 9.a Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“ broj 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20. i 42/20.) i članku 57.a Zakona o trgovini („Narodne novine“ broj 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.).

20. 1. Tom su Odlukom naložene nužne epidemiološke mjere te je, između ostaloga, propisano:

- da privatnim okupljanjima i svečanostima može prisustvovati najviše deset osoba iz najviše dva različita kućanstva i

- da se obustavlja rad ugostiteljskih objekata i pružanja ugostiteljskih usluga na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, osim za ugostiteljske objekte iz skupina „Hoteli“, „Kampovi“ i vrste Učenički ili Studentski dom ili Akademis iz skupine „Ostali ugostiteljski objekti za smještaj“, a koji smiju usluživati samo goste koji u njima koriste uslugu smještaja, odnosno učenike ili studente, uz određene iznimke prema kojima je ugostiteljskim objektima iz skupine „Restorani“, skupine „Catering objekti“ i vrste kavana, pivnica, buffet, krčma, konoba i klet iz skupine „Barovi“ dopuštena priprema i dostava hrane i pića: osobnim preuzimanjem pred ulazom u ugostiteljski objekt bez ulaska u isti; dostavom hrane iz ugostiteljskog objekta vlastitim dostavnim vozilom; dostavom hrane iz ugostiteljskog objekta temeljem ugovora o poslovnoj suradnji sklopljenim između ugostitelja i treće osobe (pravne ili fizičke-obrtnici), koji su registrirani i upisani u Upisnik subjekata u poslovanju s hranom; takozvanim „drive in“ načinom.

20. 2. Odluka je stupila na snagu 21. prosinca 2020., a trajanje propisanih nužnih epidemioloških mjera određeno je do 10. siječnja 2021.

21. Odlukom o izmjeni Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprječavanja prijenosa bolesti covid-19 putem okupljanja („Narodne novine“ broj 2/21.) trajanje tih nužnih epidemioloških mjera produženo je do 31. siječnja 2021.

22. Kako je, dakle, okupljanje o kojem je riječ održano za vrijeme trajanja navedenih epidemioloških mjera, Sudačko vijeće je pravilno zaključilo da je sudac S. Č., prisustvujući proslavi na kojoj je bilo prisutno više od deset osoba i iz više od dva kućanstva, koja je k tome održana u ugostiteljskom objektu kojem je naložena zabrana rada, prekršio epidemiološke mjere propisane navedenom Odlukom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

23. Tek u prigovoru sudac S. Č. donekle osporava činjenice o kojima ovisi zaključak o kršenju epidemioloških mjera, iznoseći pritom čuđenje što je „zaključak Sudačkog vijeća o povredi Kodeksa sudačke etike utemeljen samo na mom očitovanju koje ne sadrži okolnosno priznanje kako je to činjenično opisano u samoj pritužbi

podnositelja“. Ukazujući na djelomično drukčije činjenično stanje navodi da je mogao biti „utvrđen stegovno odgovornim jedino zbog nepoštivanja epidemioloških mjera ograničenja okupljanja, ali nikako navodnom prisustvovanju proslavi u ugostiteljskom objektu kojem je naložena obustava rada“, objašnjavajući ovu tvrdnju daljnjim navodom prema kojem „nije riječ o ugostiteljskom objektu koji je nastavio raditi unatoč naloženoj obustavi rada već o privatnom objektu koji uopće, prije nego su donijete epidemiološke mjere, nije radio niti je građanima pružao kakve usluge, pa se na njega nije niti odnosila obustava ...“.

24. Osim što, protivno odredbi članka 108. stavka 2. ZUP-a, iznijevši novu činjenicu u vezi s objektom u kojem je proslava rođendana održana, sudac S. Č. nije obrazložio zašto tu činjenicu nije iznio tijekom prvostupanjskoga postupka, napominje se, kako je već prethodno navedeno, da u svom očitovanju na pritužbu ničim nije osporio da se radilo o proslavi u ugostiteljskom objektu.

25. Pritom je za istaknuti da sudac u prigovoru iznosi i nove, ali za odluku potpuno neodlučne tvrdnje o činjenici vezane za vrstu događaja kojoj je prisustvovao. Tako je naveo da „se nije moglo niti utvrditi niti ocijeniti da sam prisustvovao proslavi, nego se moglo utvrditi da sam bio samo na ručku, što nije zabranjeno niti je neetično“. U odnosu na ovaj navod, osim što je za napomenuti da ni u ovom slučaju u očitovanju na pritužbu nije osporeno da se, zapravo, radilo o proslavi rođendana, kako je u pritužbi navedeno, naglašava se da je u ovom slučaju potpuno nebitno je li ručak o kojem je riječ održan u povodu proslave bilo čega, pa i rođendana, ili bez ikakva povoda. Naime, kako je to već navedeno, Odlukom Stožera kao epidemiološka mjera zabranjeno je bio kakvo privatno okupljanje, osim ako njemu prisustvuje do deset osoba iz najviše do dva kućanstva.

26. Neodlučnima Etičko vijeće smatra i tvrdnje iz prigovora kojima sudac S. Č. ukazuje na neugodnost kojoj bi se izložio da je napustio okupljanje o kojem je riječ. Konkretno, u prigovoru je naveo: „Moram se upitati koji bi kolega sudac, a kada po pozivu, dođe na njemu nepoznatu lokaciju u kojoj zatekne druge kolege suce, naprasito otišao odmah po dolasku na koji bi način pokazao svoju neuljudenost i omalovažavanje drugih kolega sudaca koji su također bili na ručku jer je protivno osnovama pristojnosti takvo trenutačno udaljavanje iz kruga kolega sudaca.“. Prije svega, za istaknuti je da po logici stvari o napuštanju predmetnog okupljanja odmah po dolasku sudac nije trebao ni razmišljati ako za to nije postojao razlog u kršenju epidemioloških mjera. To zapravo upućuje na saznanje suca po dolasku na okupljanje da ostankom na njemu krši epidemiološke mjere, bilo zbog činjenice boravka u ugostiteljskom objektu kojem je naložena zabrana rada, bilo zbog većeg broja osoba od dopuštenog. Proizlazi, dakle, da se sudac, birajući između napuštanja okupljanja čime bi poštivao epidemiološke mjere i ostanka zbog neugodnosti za koju smatra da bi mu odlaskom bila izazvana, odlučio za ovo drugo.

27. Što se tiče same povrede Kodeksa sudačke etike, pravilan je zaključak Sudačkog vijeća da je kršenjem propisanih epidemioloških mjera sudac povrijedio odredbu članka 8. stavaka 1. i 2.

28. Za istaknuti je da se ne mora iz svake situacije u kojoj sudac prekrši neki propis automatski izvesti zaključak o postojanju povrede Kodeksa.

29. Specifičnost je predmetne situacije, prije svega, u tome što su prekršene epidemiološke mjere donesene zbog zdravstvene krize koja je zahvativši cijeli svijet ugrozila brojne živote. Zbog njih se i Republika Hrvatska našla u krizi gospodarske, društvene i ine naravi, bez presedana. Notorno je da su se zbog te situacije i epidemioloških mjera propisanih s njom u vezi, promijenili životi svih građana pa i u sferi profesionalnog djelovanja. Tako su i na sudovima poduzete mjere sa svrhom smanjenja kontakata sudaca i službenika međusobno i sa strankama. Stoga, u situaciji kada se od ostalih građana zahtijevalo da se pridržavaju epidemioloških mjera pod prijetnjom sankcija, zbog čega su se građani suzdržavali od okupljanja u životno važnijim okolnostima od objedovanja s kolegama, neovisno o tome je li ručak organiziran u povodu proslave rođendana ili u povodu nečega drugoga, i kada su građani ma koliko im to tegobno bilo mjere poštivali, osobito se od sudaca očekuje da poštuju te mjere.

30. Upravo je člankom 8. Kodeksa sudačke etike propisano, između ostalog, da je sudac dužan obnašanjem sudačke dužnosti i aktivnostima izvan suda razvijati standarde ponašanja koji pridonose očuvanju ugleda i dostojanstva suda i sudačkog poziva te da mora izbjegavati svako ponašanje koje je nedostojno i koje stvara dojam nedoličnosti sudačkom položaju, prihvaćajući i ona ograničenja koja bi se drugim građanima činila opterećujućima.

31. S obzirom na navedeno, Etičko vijeće smatra da je postupak koji je pobijanoj odluci prethodio pravilno proveden i da je odluka pravilna i na zakonu osnovana te je trebalo odgovarajućom primjenom odredbe članka 116. točke 1. ZUP-a odlučiti kao u izreci.

predsjednik Etičkog vijeća:
mr. sc. Igor Periša, v.r.